

Årsrapport

2019

Regel|rådet

Regel|rådet
Årsrapport **2019**

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
Inledning	6
Regelrådet	7
1 Granskningen i praktiken	8
Yttrande	8
Kanslisvar	10
Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå	10
Kommunikation	10
2 Internationellt samarbete	12
3 Granskningen i siffror	14
Yttranden	14
Resultat per aspekt	15
Fördelning av yttranden – avsändare	16
Resultat per aspekt – fördelat på respektive avsändare och typ av remiss	21
Kanslisvar	25
Granskning av EU-konsekvensutredningar	26
4 Reflektioner över verksamhetsåret 2019	28
Tabellbilaga	32

Förord

Förståelsen för hur nya lagar påverkar företagens villkor och förutsättningar är avgörande för att beslutsfattare ska kunna fatta beslut om nya lagförslag. Regelrådet har funnits i 11 år och jag har varit dess ordförande i 6 månader. Det bekymrar mig att det fortfarande är över hälften av de konsekvensutredningar som kommer från kommittéer som inte har en godtagbar konsekvensutredning. Kommittéer är tillsatta för att på ett allsidigt sätt förstå hur ett uppdrag kan lösas och på ett så effektivt sätt som möjligt kan formuleras i ett lagförslag. Det förekommer också nya lagförslag där konsekvensutredningar faktiskt är gjorda, men där det dock helt uppenbart saknas någon som helst förståelse för företagens verksamhet. Jag ser två tydliga förbättringsområden för att lagstiftningen i det här hänseendet ska bli bättre för företagen.

Den första handlar om att den politiska ledningen, precis på det sätt som näringsministern har gjort under hösten, belyser och prioriterar arbetet med regelkrångel och bättre regler. Vi vet av erfarenhet att uthålligt politiskt fokus gör att de som skriver ny lagstiftning i sin tur prioriterar arbetet med gedigna konsekvensbeskrivningar. Regelrådet har tidigare pekat på förbättringsförslag för att öka kvaliteten i regelgivarnas arbete med att utreda reglernas konsekvenser för företagen. I denna årsrapport tydliggörs de tidigare framförda förbättringsförslagen, som jag menar ännu inte har fått genomslag i konsekvensbeskrivningarna, samtidigt som några nya förslag har utvecklats. Det är vår förhoppning att dessa förslag blir vägledande för ett kvalitativt arbete framåt.

Det andra är att Regelrådets granskning måste göras tidigare i processen för att få så god effekt som möjligt. En tidig granskning innebär att regelgivaren har möjlighet att arbeta in synpunkter och vid behov omarbета konsekvensutredningen. Detta gäller oavsett om det är fråga om ett nationellt förslag eller ett förslag till EU-regler.

Alla aktörer behöver bidra till arbetet med regelkrångel och bättre regler och det är därför avgörande att frågorna fortsatt prioriteras i den politiska agendan. Regelrådet lämnade under hösten in en hemställan till regeringen med förslag på en ändrad hantering av Regelrådets granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå. Det behöver ges förutsättningar för att på ett effektivt sätt ta fram bra och välutredda regler. Det sparar i förlängningen tid och kostnader såväl för regelgivare, i form av minskade behov av kompletteringar och justeringar, som för dem som ska följa reglerna. Med smarta lösningar kan arbetsinsatsen effektiviseras och tidigare läggas för maximal nytta, samtidigt som mer ändamålsenliga regler arbetas fram. En sådan process skulle gynna svenskt företagande. Regelrådet kommer att fortsätta att driva på arbetet genom att synliggöra problem liksom möjliga lösningar.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Sammanfattning

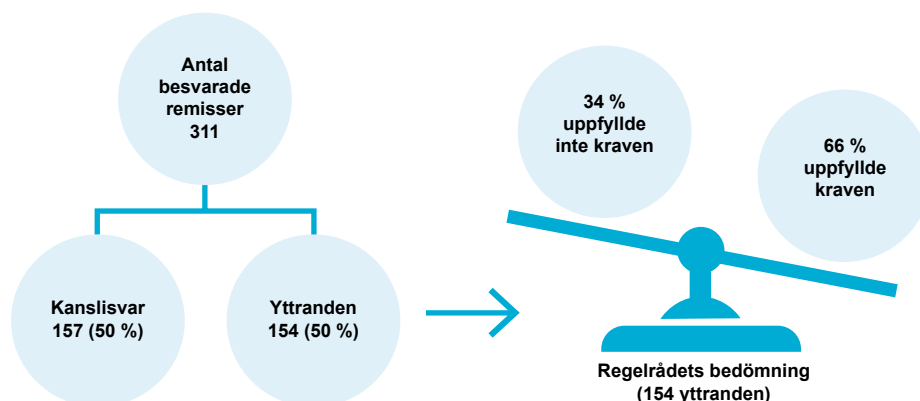
Regelrådet

Vilka? Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan. Regelrådet består av fem ledamöter som utses av regeringen.

Vad? Regelrådets uppdrag är att granska kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag. Bedömningen sker utifrån de krav som ställs i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Hur? När ett förslag bedöms få effekter av betydelse för företag avger Regelrådet ett yttrande över konsekvensutredningens kvalitet. Regelrådet kan även avstå från att yttra sig och istället lämna kanslisvar, exempelvis om förslaget inte bedöms medföra effekter av betydelse för företag.

Besvarade remisser

Fördelning av yttranden 2019

Regeringskansliet

40 remisser

- 60 % uppfyllde kraven
- 40 % uppfyllde inte kraven

Kommittébetänkanden (SOU)

22 remisser

- 41 % uppfyllde kraven
- 59 % uppfyllde inte kraven

Myndighetsrapporter

6 remisser

- 50 % uppfyllde kraven
- 50 % uppfyllde inte kraven

Förvaltningsmyndigheter

86 remisser

- 77 % uppfyllde kraven
- 23 % uppfyllde inte kraven

Regel|rådet
Årsrapport 2019

Inledning

Regelrådets uppdrag

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan som har till uppgift att granska konsekvensutredningar till nya och ändrade regler som får effekter av betydelse för företag. Om regelgivare bedömer att ett författningsförslag kan få sådana effekter ska förslaget med tillhörande konsekvensutredning remitteras till Regelrådet. Regelrådet granskar de remitterade konsekvensutredningarna och bedömer om de uppfyller kraven som ställs i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i det följande förkortad KUF. Regelrådet granskar även konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå, efter begäran av ansvarigt svenskt departement eller myndighet.¹

Regelrådet inrättades år 2008 som ett led i regeringens arbete med regelförenkling för företag. Under perioden 2009–2014 var Regelrådet organiserat som en kommitté. År 2015 blev Regelrådets verksamhet permanent och organiseras sedan dess som ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverkets verksamhet.

Regelrådets sammansättning och organisation

Regelrådet består av en ordförande, en vice ordförande och tre ordinarie ledamöter. Sedan maj 2019² är Elisabeth Thand Ringqvist ordförande. Claes Norberg är vice ordförande och Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs och Lennart Renbjer är ordinarie ledamöter. Ersättare är Annika Bergman, Mikael Ek, Lars Silver och Marie-Louise Strömgren.

Regelrådet bistås av Tillväxtverkets personal på enheten Bättre regler för att utföra uppgifterna, såsom att bereda ärenden till Regelrådets sammanträden. Arbetet samordnas av en verksamhetsledare på Tillväxtverket med särskilda befogenheter efter delegering från Regelrådet.

Innehåll i rapporten

Detta är Regelrådets elfte årsrapport som summerar statistiken över remitterade ärenden till Regelrådet samt i övrigt Regelrådets verksamhet för år 2019.

¹ Regelrådets uppdrag och sammansättning framgår av 17–19 §§ förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket.

² Under perioden januari–april 2019 var Claes Norberg tillförordnad ordförande.

Regelrådet

Elisabeth Thand Ringqvist | *ordförande*

Claes Norberg | *vice ordförande*

Hanna Björknäs | *ledamot*

Yvonne von Friedrichs | *ledamot*

Lennart Renbjer | *ledamot*

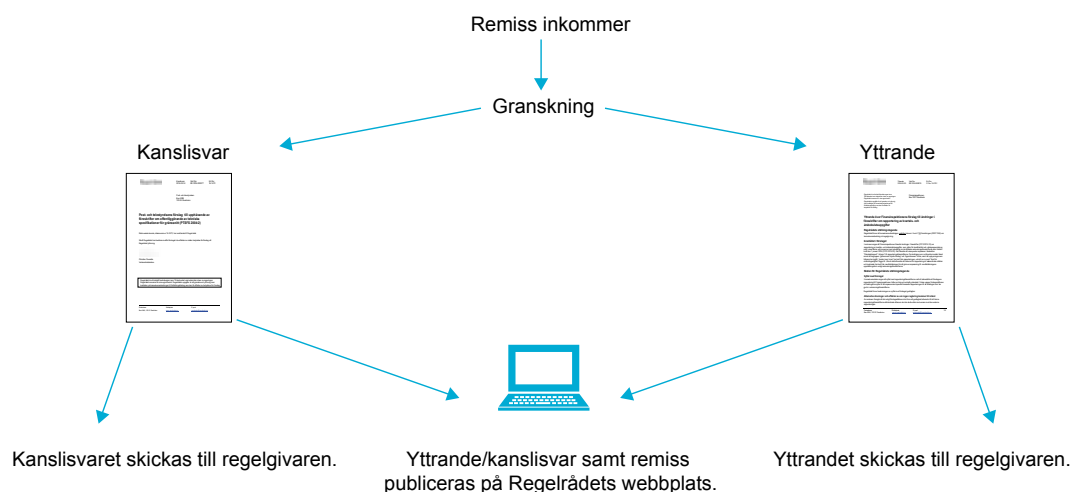
Christian Pousette | *verksamhetsledare*

1

Granskningen i praktiken

Departement och myndigheter ska remittera de förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företag till Regelrådet. För myndigheter regleras detta i förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och för departementen i Riktlinjer för Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet.

När en remiss inkommer till Regelrådet är den första bedömningen om remissen ska besvaras med ett yttrande eller kanslisvar. Ett kanslisvar innebär att Regelrådet inte yttrar sig över det remitterade förslaget. I kanslisvaret anges skälet till detta. Se närmare vid avsnitt *Kanslisvar*. Avgörande för bedömningen är om förslaget kan medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Effekter av betydelse för företag innefattar såväl ekonomiska som andra effekter. Om förslaget bedöms medföra effekter av betydelse för företag, eller om förslagets effekter inte går att bedöma, besvarar Regelrådet remissen med ett yttrande.

Yttrande

Regelrådet har sedan ett antal år tillbaka arbetat med att upprätta yttranden med så tydliga bedömningar som möjligt, eftersom Regelrådets yttranden är den främsta kanalen för att nå ut till regelgivare. De delar i konsekvensutredningen som har förbättringspotential behöver därför framgå på ett tydligt sätt. Syftet med detta är att förbättra framtida konsekvensutredningars kvalitet, vilket förhoppningsvis får till följd att effekterna av de regler som träder i kraft är mer välutredda och kända än vad de hade varit med en konsekvensutredning av sämre kvalitet.

I Regelrådets yttrande framgår först ställningstagandet avseende konsekvensutredningen i dess helhet – huruvida Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller eller inte uppfyller kraven

enligt 6 och 7 §§ KUF. Detta syftar till att läsaren direkt ska se hur Regelrådet har bedömt konsekvensutredningen. Därefter beskrivs innehållet i remissen följt av samtliga avsnitt i 6 och 7 §§ uppdelat på de olika aspekterna. Vid varje sådan rubrik görs en eller flera delbedömningar av ett visst avsnitt i konsekvensutredningen. Vid delbedömningen anges om punkten kan anses godtagbar eller bristfällig.

Efter samtliga rubriker kommer Regelrådets sammantagna bedömning. Vid denna rubrik vägs utgången av samtliga punkter i förslagsställarens konsekvensutredning samman till en slutlig bedömning. Den slutliga bedömningen är att konsekvensutredningen uppfyller eller inte uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ KUF.

Nedan redovisas de aspekter som Regelrådet granskar konsekvensutredningarna utifrån.

Aspekter i konsekvensutredningen som Regelrådet granskar

Regelrådet bedömer en konsekvensutredning utifrån hur väl förslagsställaren har redovisat följande aspekter:

1. Syftet med förslaget
2. Alternativa lösningar
3. Effekter om ingen reglering kommer till stånd
4. Förslagets överensstämmelse med EU-rätten
5. Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande
6. Behov av speciella informationsinsatser
- 7–9. Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch
10. Administrativa kostnader till följd av förslaget
11. Andra kostnader till följd av förslaget
12. Påverkan på företagets verksamhet
13. Påverkan på konkurrensförhållandena
14. Påverkan på företagen i andra avseenden
15. Behov av särskild hänsyn till små företag

Kanslisvar

Det finns ett flertal orsaker till att en remiss besvaras med kanslisvar från Regelrådet.

Anledningar till kanslisvar

Begränsade effekter för företag: Om förslaget inte bedöms medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Detta är den vanligaste orsaken till kanslisvar.

Resursskäl: Det kan vara hög arbetsbelastning för personalen som bereder ärenden för Regelrådet alternativt att remissen inkommer under sommaren eller jul- och nyårshelgerna då Regelrådet inte har några sammanträden.

Tidsskäl: Enligt förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och Riktlinjer för Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet ska Regelrådet lämnas en svarstid på minst två veckor för att besvara en remiss. Lämnar förslagsställaren kortare tid efterfrågar Regelrådet en förlängd svarstid. Om detta inte är möjligt för förslagsställaren besvaras remissen med kanslisvar.

Övriga orsaker: Det kan exempelvis vara att någon författningstext inte har remitterats till Regelrådet eller att författningsförslaget är styrt av överordnad lagstiftning med helt eller mycket begränsat handlingsutrymme för den remitterande regelgivaren.

Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå

Sedan år 2011 har Regelrådet i uppdrag att på begäran från regelgivare yttra sig över konsekvensutredningar avseende förslag till regler upprättade på EU-nivå, som bedöms få stor påverkan på företag i Sverige. Regelrådets uppdrag i dessa ärenden skiljer sig från uppdraget när det gäller granskning av konsekvensutredningar upprättade av en svensk förslagsställare. I yttranden över EU-konsekvensutredningar ges inga omdömen om konsekvensutredningen uppfyller kraven eller inte. Istället förs resonemang kring de delar som finns med i EU-konsekvensutredningen samt om en kompletterande konsekvensutredning behöver upprättas för att belysa förslagets effekter för företag i Sverige och vilka aspekter som särskilt behöver utredas i denna. Hittills har Regelrådet i samtliga yttranden rekommenderat att en kompletterande konsekvensutredning bör upprättas av den svenske regelgivaren.

Granskningen av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå är mer tidskrävande och omfattande än granskningen av konsekvensutredningar upprättade av en svensk förslagsställare.

Kommunikation

Regelrådet har en webbplats³ där det finns information om Regelrådets yttranden och kanslisvar samt om verksamheten i övrigt. Det finns också en statistiksida där man kan jämföra resultaten mellan olika regelgivare. Regelrådets webbplats hade fler än 10 000 besökare under 2019. Regelrådets nyhetsbrev Regelrätt kommer ut sex gånger per år. I Regelrätt finns information om vissa av Regelrådets yttranden, samt en intervju med en person som är aktuell på konsekvensutredningsområdet. Antalet prenumeranter är cirka 800, vilket är oförändrat sedan ett antal år tillbaka. Prenumeranterna kan vara personer som arbetar inom myndighet eller departement, organisationer eller andra som är intresserade av Regelrådets verksamhet.

³ www.regelradet.se

2

Internationellt samarbete

Regelrådet är en av sju medlemmar i det internationella nätverket RegWatchEurope. Nätverket består av oberoende granskningsorgan från Europa och utgör främst ett forum för erfarenhetsutbyte mellan medlemmarna avseende konsekvensutredningar. Kunskap, frågor och idéer på regelförenklingsarbetet kopplat till bättre konsekvensutredningar diskuteras och sprids också.

Utöver Regelrådet består RegWatchEurope av granskningsorgan i Finland⁴, Nederländerna⁵, Norge⁶, Storbritannien⁷, Tjeckien⁸ och Tyskland⁹.

De skilda granskningsorganen har olika mandat och resurser vilket medför att funktionerna till viss del varierar men samtliga granskar regelkonsekvenser och är rådgivande. Exempelvis har vissa råd i uppgift att granska kvaliteten på utvärderingar av konsekvenser av befintliga regler, flertalet har dialoger med regelgivare i stödjande syfte innan konsekvensutredningar färdigställs och flera har en bredare roll i respektive lands regelförenklingsarbete.

Under 2019 har nätverket haft ett stort fokus på erfarenhetsutbyte. Flera workshops har anordnats som även regelgranskningsaktörer utanför nätverket har varit inbjudna till, och deltagit på. Teman har bland annat varit organisation och granskningsprocess, utvärdering och principen ”en in, en ut” som mål för regelkostnader. RegWatchEurope har också gemensamt tagit fram ett policydokument med ståndpunkter och rekommendationer för Europeiska kommissionen och Europaparlamentet under mandatperioden 2019–2024¹⁰. Nätverket har även en återkommande dialog med, och deltar på konferenser och möten med, bland annat EU-kommissionen, nämnden för lagstiftningskontroll¹¹ och OECD:s kommitté för lagstiftningsfrågor¹².

Kontakterna och erfarenhetsutbytet bidrar till värdefulla insikter för Regelrådet om vilka utmaningar och möjliga lösningar som finns kring redovisning och granskning av konsekvenser till följd av regler.

⁴ Finnish Council of Regulatory Impact Analysis (FCRIA).

⁵ Advisory Board on Regulatory Burden (ATR).

⁶ Norwegian Better Regulation Council (NBRC/Regelrådet).

⁷ Regulatory Policy Committee (RPC).

⁸ Regulatory Impact Assessment Board (RIAB).

⁹ Nationaler Normenkontrollrat (NKR).

¹⁰ <https://www.regelradet.se/wp-content/uploads/2019/12/rwes-key-messages-to-the-next-european-commission-and-european-parliament-on-priorities-for-the-better-regulation-agenda-1.pdf>

¹¹ Regulatory Scrutiny Board.

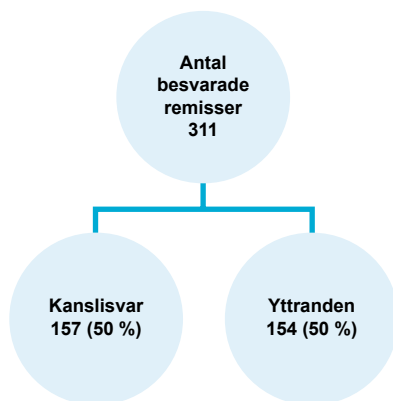
¹² Regulatory Policy Committee.

3

Granskningen i siffror

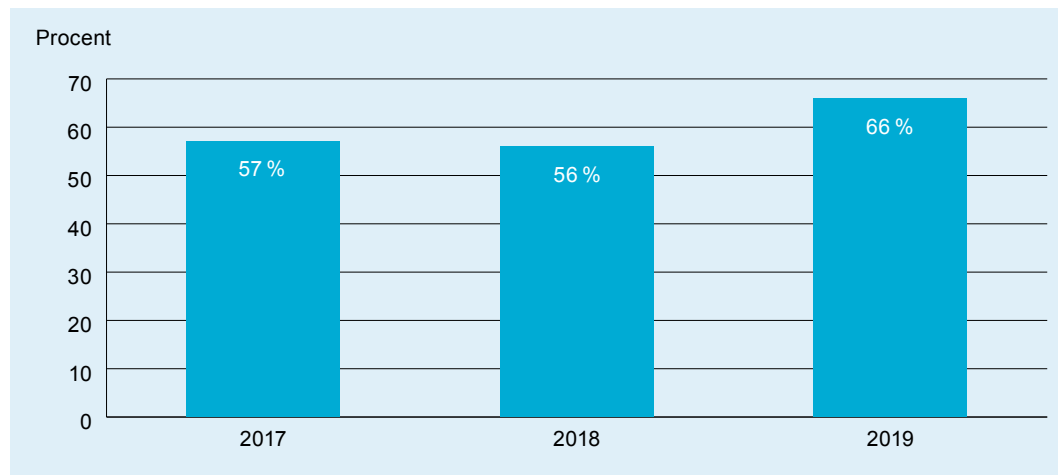
År 2019 har Regelrådet behandlat 311 ärenden. 154 av dessa ledde till yttranden (motsvarande en andel på 50 procent) och 157 ledde till kanslisvar (motsvarande en andel på 50 procent).

Figur 1: Besvarade remisser 2019.

Yttranden

Av de 154 ärenden som Regelrådet har yttrat sig över har 102 innehållit en konsekvensutredning som sammantaget har bedömts uppfylla kraven i 6 och 7 §§ KUF, vilket motsvarar en andel på 66 procent. Resultatet är en förbättring i jämförelse med år 2018 då 56 procent av konsekvensutredningarna ansågs uppfylla kraven.

Figur 2: Regelrådets bedömningar av konsekvensutredningar 2017, 2018 och 2019, andel som uppfyllde kraven (%).

Resultat per aspekt

Figur 3 visar Regelrådets bedömning per aspekt i yttranden.

Resultat per aspekt	2019		
	Antal		Andel godtagbara (%)
	Godtagbar	Bristfällig	
Syfte	152	2	99 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	141	13	92 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	132	22	86 %
Alternativa lösningar	126	28	82 %
Påverkan i andra avseenden	126	28	82 %
Berörda företag utifrån bransch	124	30	81 %
Överensstämmelse med EU-rätten	125	29	81 %
Speciella informationsinsatser	112	40	73 %
Förändringar i företagets verksamhet	103	51	67 %
Antal berörda företag	102	52	66 %
Andra kostnader	97	57	63 %
Särskild hänsyn till små företag	96	58	62 %
Administrativa kostnader	96	60	62 %
Konkurrenspåverkan	89	65	58 %
Storleken på berörda företag	77	77	50 %

Figur 3: Regelrådets bedömning per aspekt, 2019 (rangordnade efter störst andel godtagbara).

De punkter i 6 och 7 §§ KUF som har högst andel godtagbara beskrivningar är:

- Förslagsställarens beskrivning av syftet och vad man vill uppnå med regleringen (99 %),
- Effekter av om någon reglering inte kommer till stånd (92 %),
- Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande (86 %),
- Alternativa lösningar (82 %),
- Påverkan i andra avseenden (82 %),
- Berörda företag utifrån bransch (81 %),
- Förslaget överensstämmelse med EU-rätten (81 %) samt
- Behov av speciella informationsinsatser (73 %).

De punkter i 6 och 7 §§ KUF som har lägst andel godtagbara beskrivningar är:

- Storleken på berörda företag (50 %),
- Påverkan på konkurrensförhållanden för företag (58 %),
- Förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader (62 %),
- Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning (62 %),
- Påverkan på företagens andra kostnader (63 %),
- Antal berörda företag (66 %) samt
- Behov av förändringar i företagens verksamhet (67 %).

Regelrådet gör en sammantagen bedömning av konsekvensutredningen i varje enskilt fall. Enligt 7 § KUF ska förslagsställare i den omfattning som är möjlig beskriva förslagets effekter för företag. Vad som är möjligt att beskriva, och hur detaljerat det är möjligt att beskriva, varierar mellan olika ärenden. Ett förslags karaktär har därför betydelse för vad som kan anses vara en tillräcklig beskrivning i ett enskilt fall. I vissa ärenden kan det vara svårt att få fram tydliga uppgifter. Om förslagsställaren i ett sådant ärende beskriver vilka försök som har gjorts och Regelrådet inte finner skäl till att ifrågasätta informationen, kan detta bedömas som godtagbart, medan om förslagsställaren utelämnar informationen eller anger, utan att beskriva närmare varför, att det inte har gått att få fram information, blir bedömningen bristfällig.

I de flesta ärenden finns det aspekter som viktas särskilt tungt med anledning av förslagets effekter för företag i ett visst avseende och hur förslagsställaren har lyckats beskriva just det. Sådana omständigheter kan göra skillnaden mellan en sammantaget godtagbar och en sammantaget bristfällig konsekvensutredning.

Fördelning av yttranden – avsändare

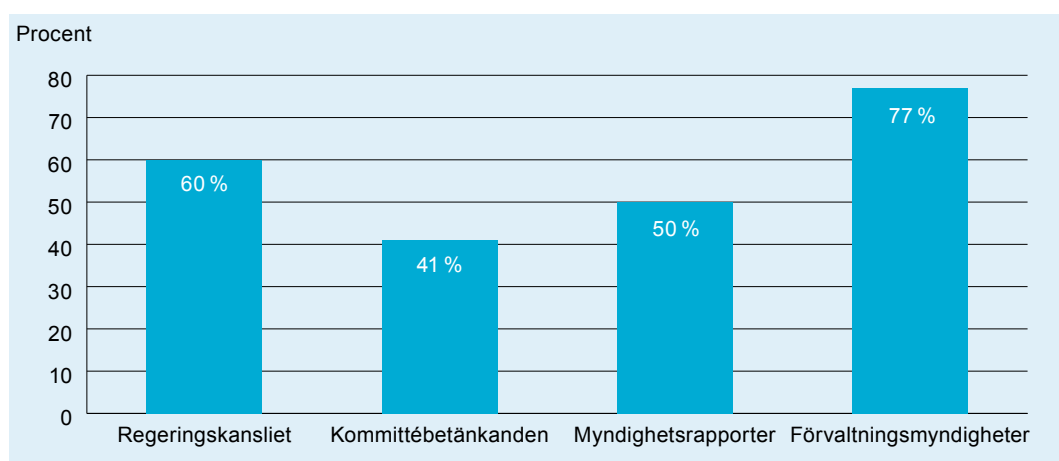
Regelrådet får remisser från förvaltningsmyndigheter och de olika departementen inom Regeringskansliet. Resultaten redovisas enligt följande:

1. Promemorior och andra internt framtagna remisser, remitterade av Regeringskansliet.
2. Kommittébetänkanden (SOU) framtagna av kommittéer och remitterade av Regeringskansliet.
3. Myndighetsrapporter framtagna av förvaltningsmyndigheter. Dessa kan remitteras av Regeringskansliet eller av förvaltningsmyndigheter. Myndighetsrapporter innehåller förslag till nya eller ändrade författningar som har utarbetats av förvaltningsmyndigheter. Oftast är det ett resultat av ett regeringsuppdrag, men de kan också vara upprättade på eget initiativ av förvaltningsmyndigheten, genom en så kallad hemställan till ansvarigt departement.
4. Remisser framtagna och remitterade av förvaltningsmyndigheter, innehållande förslag till myndighetsföreskrifter.

De 154 remisser som ledde till yttranden år 2019 var fördelade enligt följande:

- 40 remisser framtagna internt inom Regeringskansliet
- 22 kommittébetänkanden (SOU)
- 6 myndighetsrapporter
- 86 remisser från förvaltningsmyndigheter.

Remitterande instans och typ av remiss	Totalt	Andel av samtliga inkomna remisser (%)	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Andel uppfyller kraven (%)
Regeringskansliet	40	26 %	24	16	60 %
Kommittébetänkanden	22	14 %	9	13	41 %
Myndighetsrapporter	6	4 %	3	3	50 %
Förvaltningsmyndigheter	86	56 %	66	20	77 %

Figur 4: Fördelning av yttranden och andel som uppfyllde kraven, 2019.

- Av Regeringskansliets internt framtagna konsekvensutredningar bedömdes 24 av 40 uppfylla kraven (60 procent). Detta kan jämföras med år 2018 då 11 av 31 (35 procent) respektive år 2017 då 13 av 42 (31 procent) bedömdes uppfylla kraven.
- Av konsekvensutredningarna hänförliga till kommittébetänkanden bedömdes 9 av 22 uppfylla kraven (41 procent). Detta kan jämföras med år 2018 då 13 av 20 (65 procent) respektive år 2017 då 9 av 23 (39 procent) bedömdes uppfylla kraven.
- Av konsekvensutredningarna hänförliga till myndighetsrapporter bedömdes 3 av 6 uppfylla kraven (50 procent). Detta kan jämföras med 2018 och 2017 då 9 av 11 (82 procent) bedömdes uppfylla kraven båda åren.
- Av konsekvensutredningarna hänförliga till remisser från myndigheter bedömdes 66 av 86 uppfylla kraven (77 procent). Detta kan jämföras med år 2018 då 50 av 81 (62 procent) respektive år 2017 då 46 av 58 (79 procent) bedömdes uppfylla kraven.

Regeringskansliet

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 40 remisser framtagna internt på Regeringskansliet. 24 av dessa, motsvarande 60 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2018 då 11 av 31 (35 procent) respektive år 2017 då 13 av 42 (31 procent) bedömdes uppfylla kraven.

REGERINGSKANSLIET		Antal	
Departement	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmarknadsdepartementet	1	0	1
Finansdepartementet	14	9	23
Infrastrukturdepartementet	3	2	5
Justitiedepartementet	3	2	5
Miljö- och energidepartementet	0	1	1
Miljödepartementet	2	0	2
Näringsdepartementet	0	1	1
Socialdepartementet	1	1	2
Totalt	24	16	40

Figur 5: Regelrådets yttranden över Regeringskansliets internt framtagna remisser, 2019.

Kommittébetänkanden (SOU)

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 22 kommittébetänkanden. 9 av dessa, motsvarande 41 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med 2018 då 13 av 20 (65 procent) respektive år 2017 då 9 av 23 (39 procent) bedömdes uppfylla kraven.

KOMMITTÉBETÄNKANDEN		Antal	
Departement	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmarknadsdepartementet	1	0	1
Finansdepartementet	1	4	5
Försvarsdepartementet	0	1	1
Infrastrukturdepartementet	1	0	1
Justitiedepartementet	0	2	2
Kulturdepartementet	0	1	1
Näringsdepartementet	3	0	3
Socialdepartementet	1	3	4
Utbildningsdepartementet	2	2	4
Totalt	9	13	22

Figur 6: Regelrådets yttranden över kommittébetänkanden per remitterande departement, 2019.

Myndighetsrapporter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 6 myndighetsrapporter. 3 av dessa, motsvarande 50 procent, bedömdes uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2018 och 2017 då 9 av 11 (82 procent) bedömdes uppfylla kraven båda åren.

MYNDIGHETSRAPPORTER		Antal		
Remitterande departement och ansvarig förvaltningsmyndighet	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt	
Finansdepartementet/ Skatteverket	0	1	1	
Infrastrukturdepartementet/ Boverket	0	1	1	
Infrastrukturdepartementet/ Boverket och Energimyndigheten	0	1	1	
Infrastrukturdepartementet/ Trafikverket	1	0	1	
Infrastrukturdepartementet/ Transportstyrelsen	1	0	1	
Näringsdepartementet/ Bolagsverket och Tillväxtverket	1	0	1	
Totalt	3	3	6	

Figur 7: Regelrådets yttranden över myndighetsrapporter per remitterande departement och ansvarig myndighet, 2019.

Förvaltningsmyndigheter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 86 remisser från förvaltningsmyndigheter, varav 66 bedömdes uppfylla kraven i KUF. Detta motsvarar 77 procent, vilket ska jämföras med år 2018 då 50 av 81 (62 procent) respektive år 2017 då 46 av 58 (79 procent) bedömdes uppfylla kraven.

Förvaltningsmyndighet	Antal		
	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmiljöverket	0	1	1
Boverket	2	1	3
Energimarknadsinspektionen	1	2	3
Energimyndigheten	1	0	1
Fastighetsmäklarinspektionen	0	1	1
Finansinspektionen	6	0	6
Folkhälsomyndigheten	0	3	3
Försäkringskassan	1	0	1
Havs- och vattenmyndigheten	4	3	7
Jordbruksverket	8	0	8
Konsumentverket	0	1	1
Livsmedelsverket	1	0	1
Läkemedelsverket	0	1	1
Länsstyrelsen i Västra götaland län	1	0	1
Myndigheten för digital förvaltning	0	1	1
Myndigheten för radio och tv	1	0	1
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2	0	2
Naturvårdsverket	3	1	4
Patentombudsnämnden	0	1	1
Post- och telestyrelsen	1	1	2
Revisorsinspektionen	0	1	1
Riksgälden	0	1	1
Sjöfartsverket	3	0	3
Skogsstyrelsen	1	0	1
Skolverket	1	0	1
Statistiska centralbyrån	7	0	7
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	1	0	1
Tillväxtverket	1	0	1
Trafikverket	15	0	15
Transportstyrelsen	5	1	6
Totalt	66	20	86

Figur 8: Regelrådets yttranden över remisser från förvaltningsmyndigheter, 2019.

Resultat per aspekt – fördelat på respektive avsändare och typ av remiss

Resultat per aspekt – Regeringskansliet internt

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till Regeringskansliets internt framtagna remisser framkommer exempelvis följande:

- Regelrådet har tidigare konstaterat att Regeringskansliet beskriver punkterna hänförliga till 6 § KUF relativt bra. Detta verkar vara en trend som håller i sig. Förutom beskrivningen av informationsinsatser är de godtagbara andelarna mellan 73 procent (alternativa lösningar) och 100 procent (beskrivning av bakgrund och syfte med förslaget). Andelen godtagbara beskrivningar av behovet av informationsinsatser uppgår till 58 procent.
- Beskrivningarna av aspekterna i 7 § KUF har en lägre andel godtagbara delbedömningar. Beskrivningen av storleken på berörda företag har lägst andel godtagbara delbeskrivningar med en andel på 43 procent, medan beskrivningen av förslagets påverkan på företagen i andra avseenden har högst andel godtagbara beskrivningar med en andel på 90 procent.
- Vid en jämförelse med 2018 års resultat kan det noteras att de största förbättringarna av beskrivningar av enskilda aspekter finns avseende beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser (+ 42 procentenheter), regleringens påverkan i andra avseenden (+ 37 procentenheter) samt förslagets konkurrenspåverkan (+ 30 procentenheter). Försämringarna är inte lika betydande, den största finns avseende effekter av om någon reglering inte kommer till stånd (- 8 procentenheter).

REGERINGSKANSLIET (framtagna internt)		Antal		Andel godtagbar (%)
Resultat per aspekt och regelgivare		Godtagbar	Bristfällig	
Syfte		40	0	100 %
Påverkan i andra avseenden		36	4	90 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd		33	7	83 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		33	7	83 %
Berörda företag utifrån bransch		33	7	83 %
Överensstämmelse med EU-rätten		31	9	78 %
Alternativa lösningar		29	11	73 %
Antal berörda företag		27	13	68 %
Förändringar i företagets verksamhet		24	16	60 %
Andra kostnader		24	16	60 %
Konkurrenspåverkan		23	17	58 %
Speciella informationsinsatser		23	17	58 %
Administrativa kostnader		22	18	55 %
Särskild hänsyn till små företag		20	20	50 %
Storleken på berörda företag		17	23	43 %

Figur 9: Regelrådets bedömning per aspekt, Regeringskansliets internt framtagna remisser, 2019.

Resultat per aspekt – kommittébetänkanden

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till kommittébetänkanden framkommer exempelvis följande:

- Regelrådet har även för kommittéer tidigare noterat att aspekterna i 6 § KUF beskrivs på ett relativt bra sätt. De godtagbara andelarna är mellan 82 procent (alternativa lösningar och om det finns behov av speciella informationsinsatser) och 95 procent (beskrivning av bakgrund och syfte samt förslagets överensstämmelse med EU-rätten).
- Vad gäller beskrivningen av aspekterna i 7 § KUF finns den lägsta andelen godtagbara delbeskrivningar i beskrivningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader med en andel på 14 procent. Den högsta andelen godtagbara beskrivningar finns i beskrivningen av berörda företags bransch med en andel på 95 procent.
- Vid en jämförelse med 2018 års resultat kan det noteras att de största förbättringarna av beskrivningar av enskilda aspekter finns avseende behovet av speciella informationsinsatser (+ 52 procentenheter) samt om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande (+ 21 procentenheter). Den enskilt största försämringen finns avseende beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader (- 41 procentenheter). Det finns även försämringar avseende förslagets konkurrenspåverkan (- 15 procentenheter) samt om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning och beskrivningen av andra kostnader (båda - 10 procentenheter).

KOMMITTÉBETÄNKANDEN (SOU)	Antal		Andel godtagbar (%)
	Godtagbar	Bristfällig	
Resultat per aspekt och regelgivare			
Syfte	21	1	95 %
Överensstämmelse med EU-rätten	21	1	95 %
Berörda företag utifrån bransch	21	1	95 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	20	2	91 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	20	2	91 %
Alternativa lösningar	18	4	82 %
Speciella informationsinsatser	18	4	82 %
Påverkan i andra avseenden	15	7	68 %
Förändringar i företagets verksamhet	14	8	64 %
Antal berörda företag	12	10	55 %
Konkurrenspåverkan	11	11	50 %
Särskild hänsyn till små företag	11	11	50 %
Storleken på berörda företag	11	11	50 %
Andra kostnader	10	12	45 %
Administrativa kostnader	3	19	14 %

Figur 10: Regelrådets bedömning per aspekt, kommittébetänkanden, 2019.

Resultat per aspekt – myndighetsrapporter

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till myndighetsrapporter framkommer exempelvis följande:

- Även för denna grupp beskrivs aspekterna i 6 § KUF på ett relativt bra sätt. Om man bortser från behovet av speciella informationsinsatser finns de godtagbara andelarna mellan 50 procent (förslagets överensstämmelse med EU-rätten) och 100 procent (beskrivning av bakgrund och syfte). Andelen godtagbara beskrivningar avseende behovet av speciella informationsinsatser uppgick till 33 procent.
- Avseende beskrivningarna av aspekter i 7 § KUF finns den lägsta andelen godtagbara delbeskrivningar i beskrivningen av berörda företags storlek med en andel på 17 procent. Den högsta andelen godtagbara beskrivningar finns i beskrivningen av berörda företags bransch med en andel på 100 procent.
- Vid en jämförelse med 2018 års resultat kan det noteras att det finns förbättringar avseende om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning (+ 23 procentenheter), förslagets konkurrenspåverkan (+ 22 procentenheter) samt beskrivningen av administrativa kostnader (+ 19 procentenheter). Vad gäller större försämringar finns dessa avseende förslagets överensstämmelse med EU-rätten (- 50 procentenheter) samt om det finns behov av speciella informationsinsatser (- 31 procentenheter).

MYNDIGHETSRAPPORTER	Antal		Andel godtagbar (%)
Resultat per aspekt och regelgivare	Godtagbar	Bristfällig	
Syfte	6	0	100 %
Berörda företag utifrån bransch	6	0	100 %
Alternativa lösningar	5	1	83 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	5	1	83 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	5	1	83 %
Administrativa kostnader	5	1	83 %
Andra kostnader	4	2	67 %
Förändringar i företagets verksamhet	4	2	67 %
Påverkan i andra avseenden	4	2	67 %
Konkurrenspåverkan	4	2	67 %
Överensstämmelse med EU-rätten	3	3	50 %
Antal berörda företag	3	3	50 %
Särskild hänsyn till små företag	3	3	50 %
Speciella informationsinsatser	2	4	33 %
Storleken på berörda företag	1	5	17 %

Figur 11: Regelrådets bedömning per aspekt, myndighetsrapporter, 2019.

Resultat per aspekt – förvaltningsmyndigheter

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till förvaltningsmyndigheter framkommer exempelvis följande:

- Liksom övriga grupper av regelgivare beskriver även förvaltningsmyndigheterna aspekterna i 6 § KUF relativt väl. De godtagbara andelarna är mellan 81 procent (förslagets överensstämmelse med EU-rätten) och 99 procent (beskrivning av bakgrund och syfte).
- Gällande beskrivningarna av aspekterna i 7 § KUF finns den lägsta andelen godtagbara beskrivningar i beskrivningen av storleken på berörda företag med en andel på 56 procent. Beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden har den högsta andelen godtagbara beskrivningar med en andel på 83 procent.
- Vid en jämförelse med 2018 års resultat kan det noteras att det finns en förbättring i beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader (+ 15 procentenheter), samt beskrivningen av andra kostnader (+ 9 procentenheter). Den främsta försämringen finns avseende beskrivningen av berörda företag utifrån bransch (- 17 procentenheter), övriga försämringar uppgår endast till någon procentenhet.

FÖRVALTNINGSMYNDIGHETER	Antal		Andel godtagbar (%)
	Godtagbar	Bristfällig	
Resultat per aspekt och regelgivare			
Syfte	85	1	99 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	83	3	97 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	74	12	86 %
Alternativa lösningar	74	12	86 %
Påverkan i andra avseenden	71	15	83 %
Speciella informationsinsatser	71	15	83 %
Överensstämmelse med EU-rätten	70	16	81 %
Berörda företag utifrån bransch	64	22	74 %
Administrativa kostnader	64	22	74 %
Särskild hänsyn till små företag	62	24	72 %
Förändringar i företagets verksamhet	61	25	71 %
Antal berörda företag	60	26	70 %
Andra kostnader	59	27	69 %
Konkurrenspåverkan	51	35	59 %
Storleken på berörda företag	48	38	56 %

Figur 12: Regelrådets bedömning per aspekt, förvaltningsmyndigheter, 2019.

Kanslisvar

Om ett förslag inte bedöms medföra effekter av betydelse för företag yttrar sig Regelrådet inte i ärendet utan besvarar istället remissen med ett så kallat kanslisvar. Utöver förslagens effekter för företag finns det också ett flertal andra anledningar till att en remiss besvaras med kanslisvar och anledningen framgår alltid av remissvaret. Se s. 10 för mer information om de olika anledningarna att en remiss besvaras med kanslisvar.

År 2019 besvarade Regelrådet 157 remisser med kanslisvar.

- I 111 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 71 procent, var orsaken begränsade effekter för företag.
- I 9 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 6 procent, var orsaken resursskäl.
- I 3 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 2 procent, var orsaken tidsskäl.
- 34 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 22 procent, hörde till kategorin övrigt¹³.

Anledning till kanslisvar	2019	
	Antal	Andel (%)
Begränsade effekter	111	71 %
Resursskäl	9	6 %
Tidsskäl	3	2 %
Övrigt	34	22 %
Totalt	157	100 %*

*Siffrorna är avrundade till närmaste procenttal men uppgår totalt till 100%.

Figur 13: Anledning till kanslisvar, 2019.

¹³ Till kategorin övrigt hör exempelvis att författningsförslaget är styrt av överordnad lagstiftning med helt eller mycket begränsat handlingsutrymme för den remitterande regelgivaren.

Granskning av EU-konsekvensutredningar

Under 2019 inkom inte någon begäran om granskning av en konsekvensutredning upprättad på EU-nivå till Regelrådet. Som framgår ovan är det här uppdraget mer resurskrävande än granskningen av nationella konsekvensutredningar, varför det är särskilt viktigt att Regelrådets yttranden utgör ett konkret stöd till den remitterande svenska förslagsställaren. För att utreda vilken nytta Regelrådets yttranden gör, genomfördes under åren 2017–2018 en uppföljning av området¹⁴.

Av svaren på uppföljningen kunde det konstateras att det inte fanns någon enhetlig syn på Regelrådets granskning för detta område och det framkom såväl positiva som negativa synpunkter. Regelgivarna har också haft synpunkter på när i processen Regelrådet borde bistå med granskning – men de har inte haft samma uppfattning om Regelrådets granskning i dagsläget sker för tidigt eller för sent. Regelrådet har i varje granskning av en konsekvensutredning upprättad på EU-nivå kommit fram till att en kompletterande svensk konsekvensutredning behöver upprättas och det som var den tydligaste indikationen av Regelrådets uppföljning var att inte någon regelgivare hade följt denna rekommendation.

De inkomna synpunkterna föranledde att Regelrådet, tillsammans med Tillväxtverket, gjorde en utredning av vad respektive instans borde göra eller bistå med och när i processen det bör ske.

Utredningen utgick från de inkomna synpunkterna, tillsammans med en omvärldsutblick.

I utredningen konstateras att eftersom ingen av de regelgivare som har svarat på uppföljningen upprättar en kompletterande konsekvensutredning har Regelrådets uppdrag inte använts på det sätt som det var tänkt. Granskningen som uppdraget ser ut idag är därmed varken resurseffektiv eller utformad på lämpligaste sätt. I utredningen framförs att det bör göras en översyn och omarbeting av Regelrådets granskningsuppdrag i denna del.

I utredningen framhålls också att Regeringskansliet behöver förstärka och förbättra arbetet med att ta EU-förslagets konsekvenser i beaktande och att kompletterande svenska konsekvensutredningar behöver upprättas vid behov. Arbetet med konsekvensutredningar behöver förstärkas, dels med resurser till de ansvariga svenska regelgivarna, dels med relevant stöd till de ansvariga svenska regelgivarna. För Regelrådets del föreslås ett ändrat uppdrag som innebär att Regelrådet istället bör granska de kompletterande svenska konsekvensutredningarna, samt kommissionens förslag. Granskningen skulle i det sistnämnda avseendet kunna fokuseras på att identifiera delar i förslaget som kan vara särskilt problematiska för svenska företag och som därför kan behöva analyseras vidare.

Utredningen ledde fram till en hemställan med förslag som lämnades in till Näringsdepartementet i november 2019¹⁵.

¹⁴ Se Regelrådets årsrapport för 2018, kapitel 4 Uppföljning, s. 28 för mer information om uppföljningen.

¹⁵ Konsekvenser av EU-lagstiftning Hemställan efter genomförd uppföljning och utvärdering av Regelrådets uppdrag avseende konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå <https://www.regelradet.se/wp-content/uploads/2019/12/hemstallan-konsekvenser-av-eu-lagstiftning.pdf>

4

Reflektioner över verksamhetsåret 2019

Regelrådet kan konstatera att av de inkomna remisserna utgör andelen yttranden 50 procent i år, vilket är jämförbart med år 2018, men procentuellt högre än 2016 och 2017¹⁶. Av statistiken framgår att andelen godtagbara konsekvensutredningar uppgår till 66 procent, vilket är en förbättring jämfört med tidigare år¹⁷. Som framgår av denna rapport varierar resultatet mellan de remitterande regelgivarna.

Regeringskansliet internt samt förvaltningsmyndigheter har förbättrat sitt resultat. Det är positivt att Regeringskansliet internt har förbättrat sitt resultat – samtidigt går det inte att utifrån ett enda år säkert säga om det är en bestående trend eller endast en variation¹⁸. Förvaltningsmyndigheterna är istället tillbaka på det resultat som man har haft de senaste fyra åren, med ett undantag förra året¹⁹. I kategorin myndighetsrapporter är resultatet försämrat²⁰, men det är samtidigt så pass få sådana remisser i år (sex st) att det är svårt att dra några långtgående slutsatser av resultatet. Kommittébetänkanden har försämrat sitt resultat markant²¹, och för denna grupp är antalet remisser två fler än förra året (22 st). Om man ser till hur resultatet har sett ut de fyra gångna åren är det dock förra årets förbättring som förefaller vara en variation.

Kommittébetänkandens kvalitet måste förbättras

Enligt Regelrådet är det alarmerande att inte ens hälften av de 22 kommittébetänkanden som Regelrådet har yttrat sig över har godtagbara konsekvensutredningar. Kommittébetänkanden är omfattande utredningar som behandlar grundläggande frågor. Många prioriterade regelarbeten startar just med kommittébetänkanden och det är därför särskilt viktigt att kostnader och andra konsekvenser utreds noggrant i det här skedet av processen. För att säkerställa att den mest kostnadseffektiva lösningen har valts och att effekter för berörda företag är väl utredda före författningens ikraftträdande, är det centralt och av största vikt att konsekvensutredningsarbetet prioriteras. Enligt Regelrådet behöver man lägga en betydande vikt vid konsekvensutredningsarbetet i kommittéer, eftersom dessa kommer tidigt i regelkedjan. Om det finns en konsekvensutredning av bra kvalitet till förslagen i ett kommittébetänkande läggs en god grund för att utreda konsekvenser av kommande förordnings- och föreskriftsförslag. Som det ser ut nu förefaller förhållandet vara det omvända – att myndigheter, generellt sett, lägger mer tid och engagemang i konsekvensutredningsarbetet.

16 År 2018 besvarades 307 remisser, varav 151 med yttrande, motsvarande en andel på 49 %. År 2017 besvarades 355 remisser, varav 134 med yttrande, motsvarande en andel på 38 %. År 2016 besvarades 371 remisser till Regelrådet, varav 162 med yttrande, motsvarande en andel på 44 %.

17 Andelen godtagbara konsekvensutredningar 2018: 56 %, 2017: 57 %, 2016: 52 %, 2015: 36 %.

18 Regeringskansliet internt, andel godtagbara konsekvensutredningar 2019: 60 %, 2018: 35 %, 2017: 31 %, 2016: 19 %, 2015: 13 %.

19 Förvaltningsmyndigheter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2019: 77 %, 2018: 62 %, 2017: 79 %, 2016: 77 %, 2015: 49 %.

20 Myndighetsrapporter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2019: 50 %, 2018: 82 %, 2017: 82 %, 2016: 41 %, 2015: 20 %.

21 Kommittébetänkanden, andel godtagbara konsekvensutredningar 2019: 41 %, 2018: 65 %, 2017: 39 %, 2016: 41 %, 2015: 27 %.

Utredningsdirektiven bör få öppnare utformning

En annan grundläggande faktor som påverkar konsekvensutredningarnas kvalitet är utredningsdirektiven som lämnas till kommittéer samt de utredningar som departementen gör själva eller lämnar till förvaltningsmyndigheter. Regelrådet har noterat att dessa ofta är snäva och väl avgränsade, vilket medför att lösningen i praktiken redan är förutbestämd. Utrymmet för att lämna alternativa förslag som kanske medför en mindre regelbörda för företag är därmed begränsat. Även om det lämnas en beställning att utreda en viss fråga behöver direktiven och uppdragen vara skrivna på ett sådant sätt att det finns möjlighet att föreslå den lösning som utredaren efter en genomgång har funnit lämpligast. Det är därför viktigt att kommittédirektiven och uppdragen formuleras på ett sådant sätt att en viss riktning eller lösning inte alltid är bestämd redan på förhand, utan att kommittén eller myndigheten får möjlighet att utreda frågan förutsättningslöst.

Resurser och kompetens är nödvändigt för genomarbetade konsekvensutredningar

Regelrådet har sedan lång tid tillbaka betonat att tillräckligt med tid och resurser behöver avsättas för konsekvensutredningsarbetet och även att konsekvensutredningsarbetet påbörjas i tid. Regelrådet har noterat att tidsutrymmet som lämnas till kommittéer har snävt in löpande, vilket begränsar möjligheterna att konsekvensutreda på ett utförligt sätt. Detta riskerar att påverka kvaliteten på konsekvensutredningen.

Enligt Regelrådet är det också ett stort problem att det inte finns något stöd till kommittéer i form av statistiker och ekonomer, som kan utföra nödvändiga beräkningar av de kostnader som uppstår till följd av förslagen, och hur berörda företag påverkas av dessa. En optimal lösning skulle vara att det fanns ett sekretariat med specialister knutet till kommittén som kunde bistå med relevant stöd. Regelrådet kan också se bristen på samordning mellan departementen som en faktor som har betydelse för det resultat som kommittéerna presterar. Eftersom varje departement lägger sina beställningar finns det inte någon som tar ett samlat ansvar och fångar upp de behov som utredningarna har i konsekvensutredningshänseende på ett mer samlat sätt.

Det finns vidare en skillnad i förutsättningar mellan det arbete som görs internt på departementen och i kommittéer. Det arbete som görs internt på departementen kan jämföras med arbetet som görs på en förvaltningsmyndighet – det finns en intern lärandeprocess. Kommittéer däremot, arbetar en begränsad tid med en viss fråga. Vid tiden för remittering av förslaget har kommittén upphört med sitt arbete, såvida det inte är ett delbetänkande som har lämnats. Det finns därmed inte några möjligheter att komplettera en bristfällig konsekvensutredning eller lära inför framtiden.

Konsekvensutredningar måste göras tidigt för god effekt i regelprocessen

Regelrådet har sedan flera år framfört att det borde finnas en möjlighet till granskning av konsekvensutredningarnas kvalitet i ett tidigare skede. Med anledning av de just nämnda skälen skulle detta vara särskilt relevant för kommittéer. Ett sådant system skulle ge förutsättningar för kommittén att omhänderta Regelrådets synpunkter och vid behov komplettera konsekvensutredningen före den ordinarie remissrundan. Detta knyter också nära an till Regelrådets synpunkt att förväntade konsekvenser av ett förslag bör identifieras och utredas så tidigt som möjligt i regelkedjan, för att om möjligt beakta effektiviteten av olika lösningar som kan innebära alternativ utformning av regler, eller styrmedel som inte innebär reglering.

EU-konsekvensutredningsprocessen behöver förnyas

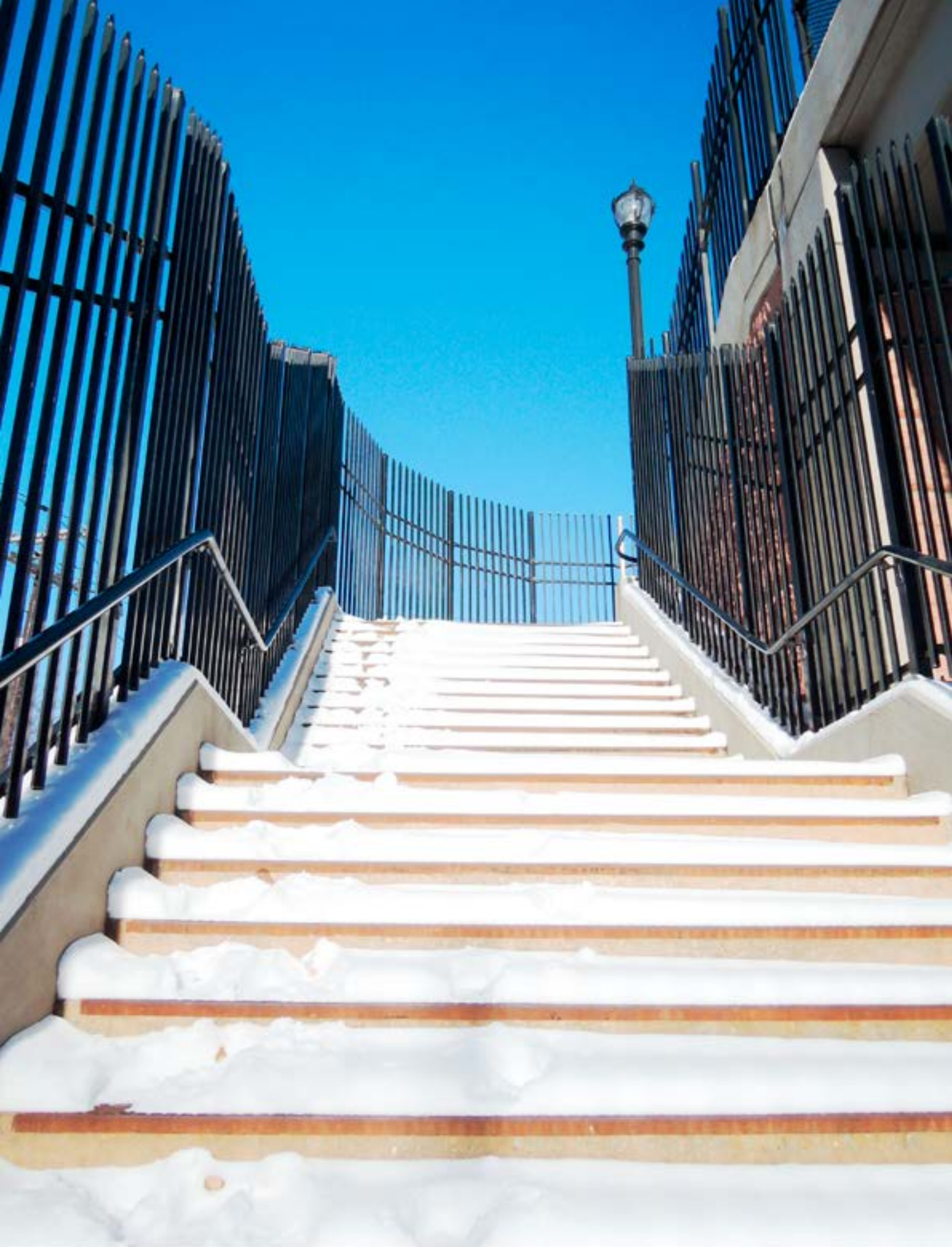
Som framgått tidigare, se avsnittet om Granskning av EU-konsekvensutredningar, anser Regelrådet att det nuvarande uppdraget till Regelrådet när det gäller detta inte uppfyller sitt syfte och behöver ändras. Regelrådet föreslår att det ställs krav på att kompletterande svenska konsekvensutredningar till EU-förslag upprättas. Dessa konsekvensutredningar skulle Regelrådet kunna granska. Regelrådet föreslås också komma in i processen tidigare och få i uppgift att granska EU-kommissionens förslag, för att identifiera delar i förslaget som kan vara särskilt problematiska för svenska företag och som därför behöver analyseras vidare.

Digitala verktyg för standardiserad information behöver utvecklas

Regelrådet har också noterat att regelgivare har uppenbara utmaningar med att hitta information som är nödvändig för att på ett tillräckligt tydligt sätt redovisa förväntade konsekvenser av ett förslag. Svårigheterna med detta kan medföra att det inte blir de mest ändamålsenliga lösningarna som föreslås, eftersom konsekvenserna inte har utretts i nödvändig omfattning. Av det skälet anser Regelrådet att digitala verktyg behöver utvecklas i syfte att regelgivare på ett enkelt sätt kan få tillgång till relevanta uppgifter som behövs i konsekvensutredningsarbetet. Detta skulle medföra ett effektivare utredningsarbete med mer välutredda förslag som följd.

Konsekvensutredningsarbetet behöver en översyn

Därutöver anser Regelrådet att det finns behov av en objektiv översyn av konsekvensutredningsarbetet i Sverige för att säkerställa att det arbetet bedrivs effektivt genom regelprocessen. År 2010 presenterade OECD en rapport med en översyn av det svenska regelförenklingsarbetet som bland annat innehöll en kartläggning av rollfördelning mellan olika svenska instanser och rekommendationer om hur den svenska processen skulle kunna förbättras. En ny liknande översyn utförd av OECD kan därför förväntas ge värdefulla insikter inför fortsatt förbättringsarbete med reglers konsekvenser i Sverige.

Tabellbilaga

Regelrådets yttranden 2019 per remitterande instans och typ av remiss
(bedömning av konsekvensutredningen som helhet och per aspekt)

Tabell 1 Regeringskansliet (framtaga internt)

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare	Sammantagen bedömning		Syfte		Alternativa lösningar		Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överensstämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informationsinsatser		
	Uppfyllda kraven	Uppfyllda inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	
Departement															
Arbetsmarknadsdepartementet	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Finansdepartementet	14	9	23	0	17	6	19	4	18	5	18	5	13	10	
Infrastrukturdepartementet	3	2	5	0	3	2	5	0	4	1	4	1	2	3	
Justitiedepartementet	3	2	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	4	1	
Miljö- och energidepartementet	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	
Miljödepartementet	2	0	2	0	1	1	1	1	1	1	2	0	2	0	
Näringsdepartementet	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	
Socialdepartementet	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Totalt	24	16	40	0	29	11	33	7	31	9	33	7	23	17	

Tabell 2 Kommittébetänkanden

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare	Sammantagen bedömning		Syfte		Alternativa lösningar		Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överensstämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informationsinsatser		
	Uppfyllda kraven	Uppfyllda inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	
Departement															
Arbetsmarknadsdepartementet	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Finansdepartementet	1	4	4	1	3	2	4	1	5	0	4	1	3	2	
Försvarsdepartementet	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Infrastrukturdepartementet	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Justitiedepartementet	0	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	
Kulturdepartementet	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	
Näringsdepartementet	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	
Socialdepartementet	1	3	4	0	3	1	4	0	3	1	3	1	3	1	
Utbildningsdepartementet	2	2	4	0	3	1	4	0	4	0	4	0	3	1	
Totalt	9	13	21	1	18	4	20	2	21	1	20	2	18	4	

	Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrensförhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	14	9	8	15	19	4	16	7	14	9	14	9	14	9	22	1	12	11
	4	1	3	2	4	1	2	3	2	3	4	1	3	2	4	1	2	3
	4	1	3	2	4	1	3	2	3	2	3	2	3	2	4	1	3	2
	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0
	2	0	1	1	2	0	1	1	2	0	1	1	1	1	2	0	0	2
	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1
	1	1	1	1	1	1	0	2	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1
	27	13	17	23	33	7	22	18	24	16	24	16	23	17	36	4	20	20

	Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrensförhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	1	4	1	4	5	0	0	5	2	3	2	3	2	3	4	1	3	2
	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	1	1	1	1	2	0	0	2	0	2	1	1	1	1	0	2	0	2
	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0
	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1
	2	2	2	2	4	0	0	4	1	3	3	1	1	3	2	2	1	3
	3	1	2	2	4	0	0	4	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2
	12	10	11	11	21	1	3	19	10	12	14	8	11	11	15	7	11	11

Tabell 3 Myndighetsrapporter

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare	Sammantagen bedömning		Syfte		Alternativa lösningar		Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överensstämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informationsinsatser	
	Uppfyllda kraven	Uppfyllda inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
Remitterande departement och ansvarig förvaltningsmyndighet														
Finansdepartementet/ Skatteverket	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Infrastrukturdepartementet/ Boverket	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1
Infrastrukturdepartementet/ Boverket och Energimyndigheten	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0
Infrastrukturdepartementet/ Trafikverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
Infrastrukturdepartementet/ Transportstyrelsen	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Näringsdepartementet/ Bolagsverket och Tillväxtverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Totalt	3	3	6	0	5	1	5	1	3	3	5	1	2	4

Tabell 4 Förvaltningsmyndigheter

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare	Sammantagen bedömning		Syfte		Alternativa lösningar		Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överensstämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informationsinsatser	
	Uppfyllda kraven	Uppfyllda inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
Förvaltningsmyndighet														
Arbetsmiljöverket	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0
Boverket	2	1	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0	2	1
Energimarknadsinspektionen	1	2	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	2	1
Energimyndigheten	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Fastighetsmäklarinspektionen	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0
Finansinspektionen	6	0	6	0	5	1	6	0	5	1	5	1	4	2
Folkhälsomyndigheten	0	3	3	0	2	1	3	0	3	0	1	2	3	0
Försäkringskassan	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Havs- och vattenmyndigheten	4	3	7	0	6	1	7	0	7	0	7	0	7	0
Jordbruksverket	8	0	8	0	7	1	8	0	8	0	8	0	4	4
Konsumentverket	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Livsmedelsverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Läkemedelsverket	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Myndigheten för digital förvaltning	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Myndigheten för radio och tv	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0
Naturvårdsverket	3	1	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	3	1
Patentombudsämnden	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0
Post- och telestyrelsen	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
Revisorsinspektionen	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
Riksgälden	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
Sjöfartsverket	3	0	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0
Skogsstyrelsen	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Skolverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Statistiska centralbyrån	7	0	7	0	6	1	7	0	7	0	6	1	6	1
Tandvårds- och läkemedels- förmånsverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Tillväxtverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Trafikverket	15	0	15	0	15	0	15	0	8	7	13	2	15	0
Transportstyrelsen	5	1	6	0	6	0	6	0	3	3	6	0	4	2
Totalt	66	20	85	1	74	12	83	3	70	16	74	12	71	15

	Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrensförhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1
	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1
	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	3	3	1	5	6	0	5	1	4	2	4	2	4	2	4	2	3	3

	Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrensförhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	2	1	2	1	3	0	2	1	2	1	2	1	3	0	2	1	2	1
	2	1	1	2	3	0	2	1	0	3	0	3	1	2	2	1	2	1
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	6	0	3	3	6	0	6	0	5	1	4	2	6	0	6	0	6	0
	2	1	2	1	2	1	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	2	1
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	6	1	6	1	7	0	5	2	3	4	4	3	6	1	6	1	4	3
	8	0	6	2	8	0	8	0	7	1	8	0	8	0	7	1	6	2
	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1
	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1
	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1
	1	3	2	2	3	1	3	1	3	1	2	2	2	2	3	1	3	1
	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1
	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0
	3	0	2	1	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	7	0	7	0	6	1	5	2	7	0	6	1	6	1	7	0	7	0
	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	13
	5	1	4	2	5	1	5	1	3	3	4	2	5	1	5	1	3	3
	60	26	48	38	64	22	64	22	59	27	61	25	51	35	71	15	62	24

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

www.regelradet.se